

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä 6.5.2003

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Osakeyhtiölakityöryhmä Puheenjohtaja: Manne Airaksinen Sihteerit: Pekka Pulkkinen Vesa Rasinaho		Julkaisun laji Työryhmän mietintö	
		Toimeksiantaja Oikeusministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä 16.2.2001	
Julkaisun nimi Osakeyhtiölakityöryhmän mietintö			
Tiivistelmä Työryhmä ehdottaa kokonaan uuden osakeyhtiölain säätämistä. Työryhmän tavoitteena on toimeksiantonsa mukaisesti ollut joustava ja kilpailukykyinen osakeyhtiölaki, jonka avulla yritykset voivat järjestää toimintansa mahdollisimman tehokkaalla tavalla mutta joka samalla takaa riittävän oikeussuojan vähemmistöosakkeenomistajille ja velkojille. Ehdotuksessa pyritään yhtiöiden toimintamahdollisuuksien lisäämiseen muun muassa poistamalla ja keventämällä rajoituksia ja muotomääräyksiä sekä lisäämällä säänneltyjä toimintamahdollisuuksia ja sääntelyn tahdonvaltaisuutta. Vähemmistöosakkeenomistajien ja velkojen asema ehdotetaan turvattavaksi korostamalla yleisten periaatteiden merkitystä, tehostamalla oikeussuojakeinoja sekä selkeyttämällä sääntelyä. Pienten yhtiöiden asemaa pyritään parantamaan ennen kaikkea lain selkeyttämisellä mutta myös eri tavoin keventämällä näitä koskevaa sääntelyä. Pienet yhtiöt on pyritty erityisesti ottamaan huomioon lain kirjoitustavassa ja systematiikassa. Niin sanotun hyvän hallintotavan (Corporate Governance) osalta työryhmä katsoo, että tätä koskevat periaatteet on syytä jättää elinkeinoelämän itsesääntelyn varaan. Työryhmä ehdottaa osakeyhtiön toiminnan keskeisten periaatteiden korostamista. Periaatteet mainitaan lain alussa. Osakeyhtiön pääomaa koskevan sääntelyn osalta työryhmä ehdottaa siirtymistä kokonaan nimellisarvottomaan järjestelmään, jossa osakeoikeuksia ja yhtiön omaa pääomaa koskevat kysymykset on erotettu toisistaan. Työryhmä ehdottaa myös, että yhtiön vapaaseen omaan pääomaan voitaisiin avoimesti tehdä sijoituksia. Työryhmä ehdottaa varojen jakamisen edellytysten täsmentämistä siten, että varoja ei saa jakaa, jos jakamisen seurauksena yhtiötä uhkaisi maksukyvyttömyys. Varojen jakoa koskevaa sääntelyä joustavoitettaisiin sallimalla hallituksen valtuuttaminen osingonjakoon. Ehdotuksessa yhtiön omien osakkeiden suunnattua hankintaa helpotettaisiin. Osakkeiden yhdistäminen osakkeita lunastamalla tehtäisiin nykyistä laajemmin mahdolliseksi. Yritysjärjestelyjen osalta ehdotetaan sulautumismenettelyn nopeuttamista ja eräiden sulautumiseen liittyvien velvollisuuksien keventämistä nykyisestä. Vastaavat ehdotukset koskevat jakautumismenettelyä, minkä lisäksi ehdotetaan sallittavaksi jakautuminen toimivaan yhtiöön. Ehdotuksen mukaan olisi mahdollista myös muuttaa osakeyhtiö henkilöyhtiöksi tai osuuskunnaksi taikka jatkaa sen toimintaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Osakeyhtiölain seuraamusjärjestelmän osalta ehdotetaan, että selvimmät yhdenvertaisuuden loukkaukset johtaisivat yhtiökokouksen päätöksen mitättömyyteen. Sama koskisi hallituksen päätöstä silloin, kun hallitus päättää yhtiökokoukselle kuuluvasta asiasta valtuutuksen nojalla. Vahingonkorvauksen osalta työryhmä ehdottaa, että lakiin otetaan säännökset osakeyhtiölain yksityiskohtaisen säännöksen tai yhtiöjärjestyksessä määrävien rikkomiseen taikka lähipiiritransaktioihin liittyvästä tuottamusolettamasta. Osakkeenomistajan vahingonkorvausvastuun osalta ei enää edellytettäisi, että vahinko on aiheutettu törkeällä tuottamuksella. Osakkeenomistajan oikeus vahingonkorvaukseen niin sanotusta välillisestä vahingosta poistettaisiin ja osakkeenomistajalla olisi tämä sijasta eräin edellytyksin oikeus ajaa omissa nimissään kannetta vahingonkorvauksen suorittamiseksi yhtiölle. Muita keskeisiä ehdotuksia ovat osake- ja osakasluetteloiden julkisuuden rajoittaminen, yhtäältä hyväksytyt tilantarkastajan käyttövelvollisuus ja toisaalta pienimpien yhtiöiden tilintarkastuspakosta luopuminen, osakeyhtiöoikeudellisten riita-asoiden keskittäminen tiettyihin alioikeuksiin sekä pääoman menettämisen seuraamuksia koskevan sääntelyn lieventäminen.			
Avainsanat: (asiasanat) Osakeyhtiö, yksityinen osakeyhtiö, julkinen osakeyhtiö			
Sarjan nimi ja numero Oikeusministeriön työryhmämietintöjä 2003:4		ISSN 1458-6452	ISBN 952-466-017-2
Kokonaissivumäärä	Kieli suomi	Hinta 35 euroa	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Edita Prima Oy		Kustantaja Oikeusministeriö	